

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. X. De potestate in Ecclesias, aliàsque loca, & quasvis dispositiones
pias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

XVII. Ubi frequentes, nimisque tenues sunt præbendæ, simul cum distributionibus, liceat Episcopis cum consensu Capituli aliquot simplicia beneficia (non tamen regularia) iis unire, vel aliquibus suppressis cum Patronorum, si Laici sint, consensu, eorum fructus applicare, sine cultûs divini tamen suspendio, non obstantibus privilegiis, &c. Nee tales uniones impediri possint etiam vigore resignationis. *sess. 24. c. 12.*

XVIII. Ubi nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel nimis tenues, tertia pars proventuum tam dignitatum, quàm Canonice, personatum, officiorum, portionum in illas convertatur, & inter divinis interessentes distribuitur, juxta divisionem ab Episcopo etiam, ut delegato Apostolico in primâ fructuum reductione faciendam. Salvâ consuetudine Ecclesiarum, in quibus non residentes nihil, vel minus tertiâ parte percipiunt, non obstantibus exemptionibus, consuetudinibus, &c. *sess. 21. c. 3.*

XIX. Beneficia quæcunque unius diœcesis, quæcunque de causa alterius diœcesis beneficio, Monasterio vel loco perpetuò non uniantur. Decretum hujus S. Synodi per hujusmodi unionibus in hoc declarando *sess. 14. c. 9.*

XX. Beneficia sæcularia curata quæcunque deinceps in simplex beneficium etiam assignata vicario perpetuo congrua portione non convertantur, non obstantibus quibuscunque gratiis, effectum plenarium non consecutis. In quibus autem cura animarum in vicarium perpetuum transiit, est, eique congrua portio non assignata, ad minus intra annum à fine Concilii assignetur. Si commodè id fieri non possit, aut intra dictum terminum non fiat, cum primum beneficium à vicario vacaverit, beneficium curam animarum recipiat, ac vicariæ nomen cesset. *sess. 25. c. 16.*

C A P U T X.

DE POTESTATE IN ECCLESIAS, ALI- QUE LOCA PIA, ET QUASVIS DISPOSITIONES PIAS.

I. **C**ompetit Episcopis jus & potestas visitandi quasvis Ecclesias etiam exemptas, etiam in nullius Diœcesis

frat; item Beneficia quævis curata aliis Ecclesiis aut locis
piis unita; item Monasteria & Beneficia commendata; item
Hospitalia & quæcunque loca pia.

II. Episcopi etiam, ut delegati Apostolici transferre
possint Beneficia simplicia ex Ecclesiis collapsis, & ob inopi-
am irreparabilibus vocatis, quorum interest, in matrices Ec-
clesias aut alias, ubi erigant altaria vel Capellas sub eisdem
invocationibus, vel in jam erecta altaria vel capellas
transferant cum emolumentis & oneribus Ecclesiarum col-
lapsarum. sess. 21. c. 7.

III. Parochiales verò Ecclesias ita prolapsas refici
procurent, ex fructibus illorum, qui, si non sufficiant, Patronos
& alios aliquid ex dictis Ecclesiis percipientes, aut in illo-
rum defectum Parochianos ad prædicta cogant, appellatione
& exemptione remora, ibidem. Si nimia sit regestas, in ma-
trices seu viciniore Ecclesias transferantur cum facultate
tam dictas Parochiales, quam alias Ecclesias dirutas in pro-
fanos usus, erectâ tamen ibi cruce, convertendi. ibidem.

IV. Curent ordinarii, ut Hospitalia quæcunque, fide-
liter gubernentur, juxta constir. Concilii Vienn. quæ inci-
pit, quia contingit (1.3. Clement. de religiosis domibus) sess.
7. c. 15.

V. Qui verò Hospitalia aut alia loca pia ad peregrin-
orum, infirmorum, pauperumve usum præcipue instituta,
quocunque titulo commendæ, administrationis, unionis ob-
tineant, impositum illis onus & hospitalitatem exercent,
sess. 17. c. 8.

VI. Si Hospitalia pro certo personarum genere, qua-
rum nullæ aut perpaucæ ibi reperiuntur, sint instituta, fructus
illorum in alium pium usum institutioni proximiorum Or-
dinaris cum duobus de Capitulo per ipsum deligendis con-
vertat, nisi in hunc eventum aliter in fundatione aut insti-
tutione sit expressum, tunc enim id seruetur, aut, si non possit,
ipse, pro ut supra provideat. ibidem.

VII. Si Hospitalium administratores cujuscunque
Ordinis aut dignitatis, etiam Laici (non tamen subjeçti Re-
gularibus, ubi viget regularis observantia) ab Ordinario
moniti hospitalitatem non exercent, per censuram non so-
lunt

ss 2

lūm compelli possunt, sed ipsa etiam administratione perpetuò privari; nihilominus in foro conscientie obligati ad fructuum restitutionem, quæ nullatenus eis remittatur. *ibidem.* Nec administratio ejusmodi locorum deinceps, cuius quàm in ultra triennium committitur, nisi aliter in fundatione cautum sit. *ibidem.*

VIII. In commutationibus ultimarum voluntatum, quæ non nisi ex justa & necessaria causa fieri debent, Episcopi tanquam delegati Apostolici summarie & extra judicialiter cognoscant, nihil in precibus tacitâ veritate vel suggesta falsitate fuisse narratum, priusquam executioni demandentur. *sess. 22. c. 6. non obstantibus quibuscunque, &c.*

IX. Episcopi etiam ut delegati Apostolici in casibus in jure concessis omnium piarum dispositionum tam in ultimâ voluntate, quàm inter vivos sint executores. *ibidem. c. 5.* Ac omnia, quæ ad Dei cultum aut animarum salutem seu pauperes sustentandos sunt instituta, ipsi ex officio cognoscant, & exequantur, non obstantibus quibuscunque. *ibidem.*

X. Administratores tam Ecclesiastici quàm Laici Fabricæ cujusvis Ecclesiæ, etiam Cathedralis, Hospitalis, Confraternitatis, & quorumcunque piorum locorum singulis annis rationem reddere teneantur, ordinario, nisi aliter sit cautum in institutione *ibidem. c. 9.* Si aliis ratio reddenda esset, cum iis adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ administratoribus liberationes non suffragentur. *ibidem.*

CAPUT XI.

DE AMPLISSIMA JURISDICTIONE EPISCOPORUM IN FORO ECCLESIASTICO.

§. I.

De potestate absolvendi, dispensandi, puniendi.

I. **P**ossunt Episcopi dispensare in irregularitatibus & suspensionibus